

ŠVENČIONIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS

ŠVENČIONIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS
VIEŠOJI BIBLIOTEKA

VIEŠOJI BIBLIOTEKA

2013 metų veiklos tekstinė

ATASKAITA

www.svencioniuvb.lt

E-paštas: viesoji.biblioteka@svencionys.lt

metodinis@svencioniuvb.lt

**2014
Švenčionys**

TURINYS	
I. BIBLIOTEKŲ PRIEINAMUMAS	3
II. FONDO FORMAVIMAS	4
III VARTOTOJŲ APTARNAVIMAS	7
IV. INFORMACINĖ IR KRAŠTOTYROS VEIKLA	13
V. METODINĖ VEIKLA	16
VI. MOKSLINIO TYRIMO DARBAS	18
VII. PERSONALAS	18
VIII. MATERIALINĖ BAZĖ	18
IX. FINANSAVIMAS	19
X. IŠVADOS	20

Tekste naudojamų sutrumpinimų reikšmės:

SVB - savivaldybės Viešoji biblioteka (rajono bibliotekų tinklas),

VB – Viešoji biblioteka,

MF – miestų filialai,

KF – kaimų filialai,

UDK – Universalioji dešimtainė klasifikacija.

Švenčionių rajono savivaldybės Viešosios bibliotekos ir jos filialų 2013m. veiklos ATASKAITA

Švenčionių rajono savivaldybės Viešoji biblioteka 2013m. plėtė teikiamų paslaugų spektrą, gerino prieigą prie interneto ir kitų informacijos šaltinių, elektroninių ir kitų dokumentų, taikė tradicines ir kitas darbo formas, organizavo kompiuterinio raštingumo mokymus rajono gyventojams, organizavo skaitymo skatinimo ir kitus literatūrinius renginius, stiprino materialinę bazę.

Pagrindiniai Viešosios bibliotekos ir filialų tikslai ir uždaviniai ataskaitiniais metais:

Tiksiai : 1. Sukurti naujovišką ir modernią aplinką bibliotekose orientuotą į vartotojų poreikius prisitaikant prie besikeičiančių gyvenimo sąlygų socialinėje bendruomenės struktūroje.

2. Sudaryti bibliotekose palankias sąlygas vartotojams naudotis rašytinio kultūros paveldo ištekliais, naujų informacinių technologijų prieiga, atverti visuomenei žinių, informacijos ir kultūros pasaulį.

Uždaviniai: 1. Užtikrinti vartotojams teikiamos informacijos prieinamumą, kokybiškumą ir pilnumą.

2. Formuoti bibliotekose bendrą pomėgių aplinką suaugusiems ir vaikams, panaudojant visus turimus išteklius, kultūrinę, edukacinę veiklą.

3. Teikti metodinę paramą kaimo ir miestų bibliotekų –filialų specialistams organizuojant bibliotekų veiklą, kvalifikacijos kėlimą, dalyvaujant projektuose.

4. Kaupiti ir skleisti informaciją apie Švenčionių kraštą, dalyvauti kraštotyros portalo www.vilnijosvartai.lt kūrimo, vystyti etninę veiklą bibliotekose.

5. Palaikyti ryšius su visuomene ir žiniasklaida, rengti publikacijas spaudai, vykdyti Viešosios bibliotekos svetainės www.svencioniuvb.lt priežiūrą.

I. BIBLIOTEKŲ PRIEINAMUMAS

1. Bibliotekų skaičius

Ataskaitiniais 2013m. savivaldybės Viešosios bibliotekos tinkle yra 20 bibliotekų- Viešoji biblioteka, 2 miestų bibliotekos-filialai (Švenčionėlių ir Pabradės mieste), 17 filialų kaime. Sujungtų kaimo filialų su mokyklų bibliotekomis rajone nėra.

2. Tinklo pokyčiai

2013m. pasikeitė savivaldybės Viešosios bibliotekos tinklas- Švenčionių rajono savivaldybės tarybos 2013m. rugpjūčio 21d. sprendimu Nr.T-158 „Dėl Švenčionių rajono savivaldybės Viešosios bibliotekos Zadvarninkų kaimo bibliotekos-filialo likvidavimo“ nuo 2013m. lapkričio 1d. uždarytas Zadvarninkų kaimo biblioteka-filialas.

3. Nestacionarinis aptarnavimas

Nestacionarinis aptarnavimas organizuojamas gyventojus aprūpinant knygomis, periodiniais leidiniais pristatant į namus. Bibliotekinių punktų nestacionariniam aptarnavimui nėra, savivaldybės Viešoji biblioteka bibliobuso neturi.

Pagal patvirtintus darbo laiko grafikus, kaimo ir miesto bibliotekininkai nestacionariai aptarnauja gyventojus vieną kartą per mėnesį.

(Lentelė 1) **Knygnešystė**

	Knygnešių skaičius		Aptarnauta vartotojų		Išduota dokumentų	
	2013	2012	2013	2012	2013	2012
SVB	81	97	411	413	6173	8317
VB	-	-	11	10	614	810
MF	6	4	9	9	312	326
KF	75	93	391	394	5247	7181

4. Neįgaliųjų ir senyvo amžiaus gyventojų aptarnavimo organizavimas

Vykdamas Švenčionių raj. tarybos 2013m. vasario 28d. sprendimą Nr. T-35 „Dėl Švenčionių rajono savivaldybės 2013 metų Neįgaliųjų socialinės integracijos programos patvirtinimo“ bibliotekose buvo siekiama mažinti socialinę atskirtį organizuojant neįgaliesiems renginius, parodas ir pan. Informacinės popietės „Kompiuterių labirintuose“ ir „Draugaukime su kompiuteriu“ vyko Pabradės miesto bibliotekoje-filiale Pabradės socialinės globos namų auklėtiniais. Popietė „Pabūkime kartu“ vyko Švenčionėlių miesto bibliotekoje-filiale pažymint Tarptautinę neįgaliųjų dieną, parengta spaudinių paroda „Švieskime viltimi gyventi“. Neįgaliųjų rankdarbių ir dailės darbų parodos „Vaivorykštės spalvos pabirusios į sielą“, „Į svečius atkeliauja pasaka“ „Supa saulė voratinklio skara...“ organizuotos savivaldybės Viešojoje bibliotekoje kartu su Lietuvos aklųjų ir silpnaregių sąjunga, Pabradės, Švenčionėlių miesto bibliotekose-filialuose.

Regėjimo negalią turintiems žmonėms savivaldybės Viešojoje bibliotekoje nuo 2009m. yra įrengta kompiuterizuota darbo vieta, šia paslauga per metus nuolat naudojosi 3 neįgalieji. Bibliotekų specialistai pristato į namus knygų, žurnalų, laikraščių senyvo amžiaus ir neįgaliesiems žmonėms, kurie negali savarankiškai lankytis bibliotekose. Per metus nestacionariai aptarnauta 411 vartotojų, išduota 5247 fiz. vnt. spaudinių.

5. Struktūros tobulinimas ir pokyčiai savivaldybės Viešojoje bibliotekoje

Ataskaitiniais metais savivaldybės Viešosios bibliotekos struktūra nesikeitė -yra 3 pagrindiniai skyriai:

- Skaitytojų-aptarnavimo ir bibliografinis-informacinis skyrius,
- Vaikų literatūros skyrius,
- Spaudinių komplektavimo ir tvarkymo skyrius.

II FONDO FORMAVIMAS

1.Fondo būklė

Bibliotekos fonde yra dokumentų (fiz.vnt. ir pavadinimai):

Iš viso yra : 202324 fiz. vnt. ir 48770 pavadinimai

Viešojoje bibliotekoje : 46094 fiz.vnt. ir 38525 pavadinimai

Miesto filialuose : 64153 fiz.vnt. ir 41644 pavadinimai

Kaimo filialuose : 92077 fiz.vnt. ir 37786 pavadinimai

Grožinės literatūros bibliotekos fonde (fiz.vnt. ir proc.)

Iš viso 135439 fiz.vnt. ir 67 % proc.

Viešojoje bibliotekoje: 23559 fiz.vnt., 51 %.

Miesto filialuose: 42878 fiz.vnt., 67 %.

Kaimo filialuose: 69002 fiz.vnt., 75%.

Šakinės literatūros bibliotekos fonde: (fiz.vnt. ir proc.)

Iš viso 47707 fiz.vnt. ir 24% .

Viešojoje bibliotekoje: 15722 fiz.vnt., 34 %.

Miesto filialuose: 17301 fiz.vnt., 27%.

Kaimo filialuose: 14684 fiz. vnt., 16%.

Periodinių leidinių bibliotekos fonde

Iš viso 19178 fiz. vnt., 9% fondo.

Viešojoje bibliotekoje: 6813 fiz.vnt., 15% fondo.

Miesto filialuose: 3974 fiz.vnt., 6% fondo.

Kaimo filialuose: 8391 fiz.vnt., 9% fondo.

(Lentelė 2) **Fondo būklė, grožinė ir šakinė literatūra bei periodiniai leidiniai**

	Fondo dydis		Grožinė literatūra		Šakinė literatūra		Periodiniai leidiniai	
	Fiz.vnt.	Pav.	Fiz.vnt.	%	Fiz.vnt	%	Fiz.vnt	%
SVB	202324	48770	135439	67 %	47707	24 %	19178	9 %
VB	46094	38525	23559	51 %	15722	34 %	6813	15 %
MF	64153	41644	42878	67 %	17301	27 %	3974	6 %
KF	92077	37786	69002	75 %	14684	16 %	8391	9 %

2. Aprūpinimas dokumentais

Vienam gyventojui tenka dokumentų: 7,7 fiz.vnt., (iš jų: mieste-6,5 fiz.vnt., kaime-10,0 fiz.vnt.).

Vienam gyventojui tenka naujai gautų dokumentų: 0,31 fiz.vnt., (iš jų: mieste-0,26 fiz.vnt., kaime-0,42 fiz.vnt.).

Vienam gyventojui tenka garsinių ir regimųjų dokumentų: 0,007 fiz.vnt., (mieste-0,012 fiz.vnt., kaime 0,02 fiz.vnt.)

Vienam vartotojui tenka elektroninių dokumentų: 0,019 fiz.vnt., (iš jų:mieste-0,03 fiz.vnt., kaime-0,005 fiz.vnt.)

3. Dokumentų gavimas (fiz.vnt. ir pav.)

Per metus **įsigyta iš viso dokumentų:**

SVB - 4906 fiz. vnt., 1001pav.

VB – 1529 fiz. vnt., 942 pav.

MF – 1272 fiz. vnt., 667 pav.

KF – 2015 fiz. vnt., 374pav.

Per metus **įsigyta grožinės literatūros:**

SVB - 3990 fiz. vnt., 709pav.

VB – 1105 fiz. vnt., 676 pav.

MF – 978 fiz. vnt., 436 pav.

KF – 1907 fiz. vnt., 329 pav.

Per metus **įsigyta šakinės literatūros:**

SVB - 916 fiz. vnt., 350pav.

VB – 424 fiz. vnt., 323 pav.

MF – 294 fiz. vnt., 175 pav.

KF – 198 fiz. vnt., 37 pav.

Per metus **vidutiniškai dokumentų gavo miesto filialas** - 636 fiz.vnt. ir 246 pavadinimai.

Per metus **vidutiniškai dokumentų gavo kaimo filialas** - 118 fiz.vnt. ir 63 pavadinimų.

(Lentelė 3) **Gauta dokumentų**

	Iš viso		Grožinė literatūra		Šakinė literatūra	
	Fiz.vnt.	Pav.	Fiz.vnt.	Pav.	Fiz.vnt.	Pav.
SVB	4906	1001	3990	709	916	350
VB	1529	942	1105	676	424	323
MF	1272	667	978	436	294	175
KF	2105	377	1907	329	198	37

4. Per metus gauta periodinių leidinių (fiz. vnt. ir pav.)

SVB - 3437 fiz. vnt., ir 202 pav.

VB – 701 fiz. vnt., ir 60 pav.

MF – 998 fiz.vnt., ir 48 pav.

KF – 1722fiz.vnt., ir 113 pav.

Vidutiniškai viename miesto filiale - 499 fiz.vnt., ir 48 pav.

Vidutiniškai viename kaimo filiale - 101 fiz.vnt. ir 74 pav.

5. Naujai gautų dokumentų proc. fonde

SVB – 4,12 %,

VB – 4,8 %,

MF – 3,5 %,

KF – 4,1 %.

6. Lėšos tenkančios vienam gyventojui dokumentams įsigyti

Iš viso - 3,24 Lt

Kultūros ministerijos skirtų lėšų – 2,34 Lt

Savivaldybių skirtų lėšų – 0,89 Lt

Kiti šaltiniai-negauta

(Lentelė 4) **Lėšos dokumentams įsigyti**

	Gauta lėšų iš viso (Lt)	Tenka lėšų 1-am gyventojui (Lt)
LR Kultūros ministerijos	61,200	2,34
Savivaldybės	23,500	0,89
Kiti šaltiniai	-	-
Iš viso	87,700	3,24

Dokumentų nurašymas (fiz. vnt. ir pav.):

SVB – 20534 fiz. vnt., ir 870 pav.

VB – 2584 fiz. vnt., ir 584 pav.

MF – 5196 fiz. vnt., ir 619 pav.

KF – 12754 fiz. vnt., ir 408 pav.

Nurašymo priežastys (fiz. vnt.)

Susidėvėję, sugadinti - 9663 fiz. vnt.

Nepaklausūs, neaktualūs, dubletai - 10018 fiz. vnt.

Skaitytojų prarasti - 162 fiz. vnt.

Perduota kitoms bibliotekoms (į mainų fondą iš filialų) – 691 fiz. vnt.

Kitos priežastys – nėra.

7. Fondo naudojimas

Fondo apyvartos rodiklis

SVB – 0,79; VB – 0,70; MF – 1,12; KF – 0,59.

Fondo panaudojimo koeficientas

Grožinės literatūros: SVB- 0,62; VB-0,93; MF-0,54; KF-0,62.

Šakinės literatūros: SVB - 0,19; VB-0,22; MF-0,15; KF -0,21.

Periodinių leidinių: SVB – 5,9; VB- 2,9; MF – 9,8; KF – 5,5.

8. Saugyklos fondas

Fondo dydis - 8068(fiz. vnt.)

Gauta per metus (fiz. vnt.) - nėra

Išduota per metus (fiz. vnt.) – 340 fiz.vnt.

Fondo apyvarta – 0,04.

9. SVB mainų fondas (fiz.vnt.)

Iš viso – 12057 fiz.vnt.

Gauta – 6273 fiz.vnt.

Perduota dokumentų – 691 fiz.vnt. (SVB, kitoms bibliotekoms)

Nurašyta – 6334 fiz.vnt.

10. SVB atsarginis fondas (fiz.vnt.)

Atsarginio fondo Viešoji biblioteka neturi.

III VARTOTOJŲ APTARNAVIMAS

1. Vartotojų telkimas

Savivaldybės gyventojų skaičius -26134 (pagal rajono seniūnijų pateiktus duomenis). Pagal statistikos duomenis oficialus gyventojų skaičius – 26853.

Gyventojų sutelkimo procentas:

SVB-36,4%; VB-29,5%; MF—41,0%; KF-35,3%.

Didžiausias gyventojų sutelkimo procentas kaimo filialuose- Bačkininkų (68,0%), Reškutėnų (59,5%), Stanislavavo (53,8%), Milkuškų (43,4%), Kaltanėnų (43,8%), Svirkų (39,3%). Mažesnis gyventojų sutelkimo procentas yra Vidutinės (24%), Adutiškio (24%), Prienų (26%).

Vidutinis gyventojų skaičius, tenkantis vienai bibliotekai – savivaldybėje – 1306 gyventojai, mieste – 5401 gyventojai, kaime-626 gyventojai.

2. Vartotojų aptarnavimas

Vartotojų skaičius:

SVB – 9537; VB – 1710; MF – 4595; KF -3232.

Lyginant su 2012m., ataskaitiniais metais bibliotekose sumažėjo 1096 vartotojų. Tokiems pokyčiams turėjo įtakos laikinai pasikeitę bibliotekose darbo sąlygos dėl renovacijos darbų (Adutiškis, Vidutinė), Zadvarinkų kaimo filialo likvidavimas, sutrumpintas darbo laikas kaimo bibliotekose-filialuose ir mažėjantis gyventojų skaičius miestuose ir kaimo vietovėse.

2013m. vartotojų sudėtis ženkliai nesikeitė, 26% vartotojų-vaikai iki 14m. amžiaus, bendrojo lavinimo mokyklų moksleiviai -13%, dirbantieji – 27%, bedarbiai arba laikinai nedirbantys-14%, pensininkai 11%, neįgalieji 3%, studentai 6%.

3. Apsilankymų skaičius:

SVB – 113940; VB – 33967; MF – 41662; KF – 38311.

2013m. bibliotekose sumažėjus vartotojų skaičiui, mažėjo ir apsilankymų skaičius.

4. Lankomumas:

SVB – 11,9; VB- 19,8; MF- 9,0; KF- 11,8 (apsilanko vidutiniškai kartų per metus).

Didžiausi lankomumo rodikliai yra kaimo filialuose –Reškutėnų (19,1), Stanislavavo (16,6), Strūnaičio (17,3), Vidutinė (17,4).

5. Išduotis

Išduota dokumentų į namus (fiz.vnt.):

SVB – 160083 fiz.vnt.; VB - 32442 fiz.vnt.; MF – 72406 fiz.vnt.; KF – 55235 fiz.vnt.

Išduota dokumentų vietoje (fiz.vnt.):

SVB - 60180 fiz.vnt.; VB - 8864 fiz.vnt.; MF - 38396 fiz.vnt.; KF – 12920 fiz.vnt.

Išduota grožinės literatūros (fiz.vnt. ir proc.):

SVB – 92148 fiz.vnt. (41,8%); VB – 19622 fiz.vnt. (47,7%); MF – 40566 fiz.vnt. (36,6%); KF – 31960 fiz.vnt. (46,8%).

Išduota šakinės literatūros (fiz.vnt. ir proc.):

SVB – 10110 fiz. vnt. (4,7%); VB 3225 (7,8 %); MF – 4685 (4,3%); KF – 2200 (3,4%).

Išduota periodinių leidinių (fiz.vnt. ir proc.):

SVB- 118005 (53,5%); VB – 18459 (44,5%); MF - 65551 (59,1%); KF - 33995 (49,8%).

(Lentelė 5) Dokumentų išduotis

	Iš viso		Išduotis į namus		Išduotis vietoje	
	fiz.vnt. 2013	fiz.vnt. 2012	fiz.vnt.	%	fiz.vnt.	%
SVB	220263	241912	160083	72,6 %	60180	27,3 %
VB	41306	45400	32442	78,5 %	8864	21,5 %
MF	110802	112011	72406	65,3 %	38396	34,7 %
KF	68155	84501	55235	81,0 %	12920	19,0 %

(Lentelė 6) Grožinės ir šakinės literatūros leidinių išduotis (be periodinių leidinių)

	Grožinė literatūra		Šakinė literatūra	
	Fiz.vnt.	%	Fiz.vnt.	%
SVB	92148	41,8 %	10110	4,7 %
VB	19622	47,7 %	3225	7,8 %
MF	40566	36,6 %	4685	4,3 %
KF	31960	46,8 %	2200	3,4 %

(Lentelė 7) Periodinių leidinių išduotis

	Periodiniai leidiniai	
	Fiz.vnt.	%
SVB	118005	53,5 %
VB	18459	44,5 %
MF	65551	59,1 %
KF	33995	49,8 %

6. Skaitomumo rodiklis:

SVB – 23,0 dokumentų per metus, VB – 24,1; MF – 24,1; KF – 21,0.

Didžiausi skaitomumo rodikliai yra kaimo filialuose – Stanislavavo (51,9), Strūnaičio (31,5), Kaltanėnų (32,7), Svirkų (25,0), Bačkininkų (26,1), Vidutinė (26,1).

7. Vartotojams skirtų darbo vietų skaičius

Savivaldybės Viešosios bibliotekos tinkle ataskaitiniais metais vartotojams skirtų darbo vietų skaičius sumažėjo likvidavus Zadvarnikų kaimo biblioteką-filialą nuo 2013m. lapkričio 1d. (Švenčionių rajono savivaldybės tarybos 2013m. rugpjūčio 21d. sprendimas Nr.T-158 „Dėl Švenčionių rajono savivaldybės Viešosios bibliotekos Zadvarnikų kaimo bibliotekos-filialo likvidavimo“). Bendras vartotojams skirtų darbo vietų skaičius yra 243.

(Lentelė 8) Vartotojams skirtos darbo vietos

	Darbo vietų skaičius vartotojams				Kompiuterizuotų darbo vietų sk. darbuotojams
	Iš viso	Iš jų: kompiuterizuotų darbo vietų skaičius			
		Iš viso	Prijungtų prie tinklo	Su interneto prieiga	
SVB	243	69	69	69	44
VB	46	16	16	16	21
MF	61	12	12	12	6
KF	136	39	39	39	17

8. Vartotojų orientavimas ir apmokymas

(Lentelė 9) Vartotojų apmokymai

	Ekskursijos (naudojimosi fondu, paslaugomis, įranga, informaciniais ištekliais apmokymai)		Elektroninėms paslaugoms skirti apmokymai		Kompiuterinio raštingumo apmokymai
	Mokymų trukmė, val.	Dalyvių skaičius	Mokymų trukmė, val.	Dalyvių skaičius	Val.
SVB	40	604	411	448	530
VB	7	154	162	116	114
MF	12	186	56	72	112
KF	21	264	193	260	304

Vartotojų mokymai, konsultavimas ataskaitiniais metais vyko visose bibliotekose. Vartotojai mokomi individualiai ir grupėmis, vykstančių ekskursijų metu, informacinių renginių metu ir organizuojant akcijas, informacijos, atvirų durų dienas.

Vartotojų mokymo naudotis bibliotekų paslaugomis, kompiuterine įranga, elektroninėmis paslaugomis bendras valandų skaičius bibliotekose buvo 2013m.- 981val. Bendras vartotojų dalyvavusių mokymuose skaičius per metus – 1052.

Pagrindinės vartotojų mokymų kryptys:

-savivaldybės Viešosios bibliotekos projektas „El.paslaugos-saugu, patogų, patikimą“, gyventojų kompiuterinio raštingumo mokymai, vykde bibliotekų specialistai, gauta speciali mokomoji medžiaga ir vyko praktiniai užsiėmimai, pagal projektą apmokyta 235 gyventojai, bendras mokymų valandų skaičius-257val.

-kiti mokymai (paieška LIBIS elektroniniame kataloge, paieška duomenų bazėse, informacijos paieška interneto tinklapiuose ir pan.) apmokyta visose bibliotekose 817 vartotojai per metus.

9. Prieiga ir sąlygos

Įprastinės **savaitės darbo valandų** skaičius, kai visos paslaugos prieinamos vartotojams: VB-48 val., MF- 48 val., KF- 35 val.

Darbo dienų skaičius metuose, kai visos paslaugos prieinamos vartotojams: VB-330 dienų, MF- 330 dienų., KF- 298 dienų.

10. TBA

Išsiūsta užsakymų - 68 (2012 m. - 100).

Gauta dokumentų - 68 (2012 m. - 98).

Gauta užsakymų - nebuvo

Išsiūsta dokumentų - nebuvo

Gauti visi užsakyti leidiniai iš kitų bibliotekų.

Vartotojų, pasinaudojusių TBA paslauga skaičius:

SVB – 23; VB – 22; MF – 1; KF -0.

Pagrindiniai TBA paslaugų vartotojai - yra aukšųjų mokyklų –universitetų , kolegijų dieninių, neakivaizdinių (iššestinių) studijų studentai.

11. Renginiai

(Lentelė 10) **Renginiai**

	Renginiai				Lankytojų skaičius
	Iš viso	Kompleksiniai	Žodiniai	Vaizdiniai	
SVB	1119	122	372	625	12511
VB	137	17	41	79	1385
MF	293	20	90	183	1539
KF	689	85	241	363	9587

2013m. bibliotekų renginiuose apsilankė 12511 lankytojai (2012m.-11779). Renginiuose lankosi 11 % bibliotekų lankytojų.

Bendras organizuotų renginių skaičius per metus– 1119 (spaudinių, dailės darbų ir rankdarbių parodos, garsiniai skaitymai, internetinės transliacijos, popietės, viktorinos, literatūriniai ir teminiai renginiai, knygų aptarimai, akcijos ir pan.).

Bibliotekų renginiai nuolat reklamuojami- reklaminiai skelbimai ir vykusių renginių aprašymai publikuojami rajono laikraštyje „Švenčionių kraštas“. Skelbimai, skrajutės, lankstukai platinami seniūnijose, įstaigose ir organizacijose.

Informacija apie renginius nuolat atnaujinama Viešosios bibliotekos svetainėje www.svencioniuvb.lt, čia yra pateikiama visa informacija apie organizuotus renginius, taip pat saugomas vykusių renginių archyvas.

2013m. prioritetai- Sveikatos metai, Europos piliečių metai, Tarmių metai, 1863 metų sukilimo metai, S.Dariaus ir S.Girėno metai.

Pažymint **Tarmių metus** Švenčionėlių miesto bibliotekoje-filiale vyko popietė "Brunginkim tarmų motinų in lūpas mum indėtų...". Savivaldybės Viešojoje bibliotekoje įdomiai

organizuota popietė jaunimui: „Tarmėse – tikroji kalbos gyvastis“, viktorina: „Maža tauta su didele šneka“ dalyvaujant „Bočių“ draugijos nariams. Pagal projektą „Kas aš esu“ savivaldybės Viešojoje bibliotekoje vyko popietė „Mano gimtoji kalba– Rytų aukštaičių tarmė“. Popietė „Taip kalbėjo mano seneliai“ ir literatūros apžvalga „Puoselėkime Aukštaičių tarmę“ vyko Švenčionėlių m. bibliotekoje-filiale. Tarmių metams popietės „Taip kalbėjo mūsų seneliai“ ir „Prakalbink man sava kalbu...“vyko savivaldybės Viešojoje bibliotekoje ir Kaltanėnų kaimo bibliotekoje-filiale.

Lietuvos bibliotekininkų draugija 2013 metų balandžio 23 –29 dienomis skelbė 13-ąją **Nacionalinę Lietuvos bibliotekų savaitę** „Nežinai? Pėdink į biblioteką!“ Ji startavo balandžio 23-iają, UNESCO minima Pasaulinę knygos ir autorių teisių dieną. 2013 metais Nacionalinė bibliotekų savaitė buvo skirta jauniems bibliotekų lankytojams: vaikams, paaugliams, jaunimui ir yra išskirtinė, nes buvo vykdomas bendras Lietuvos bibliotekininkų draugijos ir LIONS klubų projektas „SKAITYMAS: sėkmė ir džiaugsmas“. Bibliotekose šios akcijos metu vyko renginiai skaitymui skatinti- knygų aptarimai ir pristatymai, pokalbiai, veikė parodos.

Populiarūs kasmet bibliotekose organizuojami tradiciniai renginiai. Lapkričio mėnesį skelbiama Šiaurės šalių bibliotekų savaitė, jos metu Suomijos, Švedijos, Danijos ir kitų šiaurietišku šalių rašytojų kūryba pristatyta Viešosios bibliotekos, Vaikų literatūros skyriaus, Pabradės m. ir kt. bibliotekų aktyviausiems skaitytojams.

Etniniai renginiai organizuoti“ savivaldybės Viešosios bibliotekos Vaikų literatūros skyriuje „Sekim pasakas tarmiškai“, etnoklubo „Šaudyklėlė“ rudens darbėlių paroda ir kalėdinių atvirukų paroda „Kalėdų spindesys“. Garsiniai skaitymai vaikams „Seka pasaką senelė“ ir „Skaitome tautosaką savo krašto tarme“ vyko Švenčionėlių miesto bibliotekoje-filiale ir Strūnaičio kaimo filiale. Pabradės miesto bibliotekoje-filiale vyko literatūrinė popietė vaikams „Užburiantis pasakos žavesys“. Sarių kaimo bibliotekoje-filiale vyko etnografinė popietė „Aš pasėjau kanapely...“. Etnovalandėlė vaikams „Rieda margučiai – džiaugias vaikučiai“ Atvelykio šventėms vyko Stanislavavo filiale.

Puoselėjant amatus ir tautodailę organizuotos **rankdarbių parodos** -tautodailininkės N. Juknienės dailės darbų paroda (Švenčionėlių m. biblioteka-filialas), Pabradės socialinės globos namų auklėtinių darbų paroda, „Vaivorykštės spalvos pabirusios į sielą“ (Pabradės m. biblioteka-filialas), rankdarbių paroda „Iš močiucių skrynių“ ...”(Kaltanėnų filiale).

S.Dariaus ir S.Girėno **skrydžio per Atlantą 80-mečiui** paminėti Švenčionėlių miesto bibliotekoje-filiale įgyvendintas projektas „Žuvę bet nepralaimėję“(dalinai finansavo Kultūros ministerijos Kultūros rėmimo fondas). Organizuotas moksleivių rašinių konkursas „S. Dariaus ir S. Girėno skrydžio reikšmė Lietuvai“ ir kiti renginiai.

Bibliotekose nuolat vyksta **renginiai neįgaliesiems**. Pokalbis „Mano vaikystės spalvos“ vaikams su negalia, popietė „Pabūkime kartu“, vaikų su negalia dailės darbų paroda „Į svečius atkeliauja pasaka“, spaudinių paroda „Švieskime viltimi gyventi“ (Tarptautinei neįgaliųjų žmonių dienai) organizuota Švenčionėlių m. bibliotekoje. Pažintinė ekskursija vaikams su negalia „Kelias į biblioteką“ organizuota savivaldybės Viešosios bibliotekos Vaikų literatūros skyriuje. Pabradės miesto bibliotekoje vyko renginiai neįgaliesiems - popietė „Kalėdos seka pasaką snieguotą“, ekskursija po biblioteką „Bibliotekoje kiekvienam įdomu“, paroda „Papušk savo augintinį“. Rankdarbių paroda „Supa saulė voratinklio skarą...“ organizuota savivaldybės Viešojoje bibliotekoje kartu su Lietuvos aklųjų ir silpnaregių sąjunga (LASS).

Kasmet lankytojams bibliotekose surengiama fotografijos, tapybos ir kitos parodos, susitikimai su meno žmonėmis. Daugelyje bibliotekų buvo nuolat eksponuojami fotomenininko A.Jakšto darbai.

Įsimintiniausi renginiai savivaldybės Viešojoje bibliotekoje 2013m. -susitikimas su sveikos gyvensenos ir asmenybės ugdymo mokytoju S. Urbonu, kraštiečio Jono Vaiškūno knygos „Skaitant dangaus ženklus“ pristatymas, dalyvaujant autoriui bei folkloro ansamblui „Dobilė“, literatūrinė – muzikinė kompozicija „Lėmė Dievas Poetu man tapti“, skirta M.K. Sarbėvijui, iš renginių ciklo „Jie su Vilnija suaugę“, dalyvavo aktorius G. Arbačiauskas, violončelininkė

A.Arbačiauskienė, Vilniaus mokytojų namų darbuotojas J. Žitkauskas, renginys „Sužinok apie vietinę ir tarptautinę savanorystę“ (VŠĮ „Socialinis veiksmas“ projektas „Pagauk savanorystę“) ir kt.

Bibliotekų **pomėgių klubuose** organizuojama vaikų užimtumo veikla įvairiose srityse ir vyksta įdomūs renginiai

Dalyvaujant lėlių teatrams „Boružėlė“ (Vaikų lit.skyrius), „Žeimenukas“ (Pabradės m. fil.), „Žirniukas“ (Švenčionių m.fil.), „Saulės zuikutis“ (Reškutėnų fil.) bibliotekose vyko garsiniai skaitymai, naujų knygų pristatymai, viktorinos. Vaikų meninei ir kūrybinei saviraiškai ugdyti pomėgių klubuose buvo gaminami darbeliai, surengtos spalvingos parodėlės- Vaikų literatūros skyriuje, Švenčionių ir Pabradės m. bibliotekose, Strūnaičio, Adučiškio, Reškutėnų filialuose.

Etninės veiklos klubo „Seklyčia“ dalyvių darbų paroda „Kai šerkšno gėlės pražysta“ veikė Stanislavavo kaimo bibliotekoje-filiale. Popietė gamtoje „Mano žolynėliai“vyko etninės veiklos būrelio „Seklytėlė“ (Reškutėnų k.fil.) nariams dalyvaujant išvykoje prie Kretuno ežero. Reškutėnų kaimo bibliotekoje-filiale etninės veiklos būrelio „Seklytėlė“ nariai surengė “ margučių ir floristinių darbų parodėlę-ekspoziciją “Sveiki sulaukė Šv. Velykų“. Milkuškų kaimo bibliotekoje-filiale veikia vaikų „Gerumo mokyklėlė“, užsiėmimų metu gaminami darbeliai iš floristinių medžiagų, mezgama ir pan. Lėlių teatras „Boružėlė“ teatralizuoto pristatymo „Aš knygelė – tavo draugas“ metu pristatė naujas knygeles. Lėlių spektaklis „Kitą kartą, seniai, seniai“ buvo rodomas daugelyje bibliotekos renginių ir popiečių.

12. Mokamos paslaugos

Paslaugų nomenklatūra, pokyčiai ir apimtis.

Mokamos paslaugos ataskaitiniais metais bibliotekose vartotojams buvo teikiamos vadovaujantis Švenčionių rajono savivaldybės tarybos 2012m. vasario mėn. 28d. sprendimu Nr.T-34 “Dėl Švenčionių rajono savivaldybės Viešosios bibliotekos teikiamų atlygintinų paslaugų kainų nustatymo“.

Teikiamos šios mokamos paslaugos: dokumentų kopijavimas, spaudinių skolinimas iš kitų bibliotekų (TBA), dokumentų ofisinis įrišimas, perrišimas, skaitytojo pažymėjimo (bilieto) ir jo dublikato išdavimas, teksto spausdinimas kompiuteriu, dokumentų laminavimas, dokumentų skenavimas. Dažniausiai vartotojai naudojami dokumentų kopijavimo ir skaitytojo elektroninio bilieto įsigijimo paslaugomis.

Per metus gauta lėšų už mokamas paslaugas savivaldybės Viešojoje bibliotekoje - 2253,77 Lt (2012m.-2216,00 Lt). Vartotojams labai svarbi mokama elektroninio bilieto įsigijimo paslauga, nes bilietas yra naudojamas visose šalies bibliotekose.

13. Bibliotekos įvaizdžio formavimas ir ryšiai su visuomene

Savivaldybės Viešosios bibliotekos interneto svetainėje www.svencioniuvb.lt pateikiama bibliotekos paslaugų, renginių reklama, vykusių bibliotekose įvairių renginių aprašymai, informacija apie naujas knygas ir pan. Informacija talpinama ir svetainės facebook paskyroje. Čia bibliotekininkai dažnai rašė apie surengtas parodas, mokymus, renginius, knygų pristatymus, akcijas, knygų rinkimus ir pan.

Savivaldybės Viešosios bibliotekos interneto svetainė www.svencioniuvb.lt 2013m. buvo aplankyta 19625 kartus per metus.

Rajono laikraštyje „Švenčionių kraštas“ 2013 metais buvo publikuota 25 straipsniai apie bibliotekų veiklą. Savivaldybės Viešosios bibliotekos specialistai parengė- 7, “Švenčionių kraštas” redakcijos korespondentai-18 straipsnių įvairiomis bibliotekų veiklos temomis.

Paminėtini bibliotekos darbuotojų straipsniai:

„Draugauk su knyga – niekada neliūdėsi“(apie rajono moksleivių dalyvavimą respublikiniame projekte „Augu skaitydamas“, parengė L. Strakšienė, „Švenčionių kraštas“),

„Konkurso „SKAITYMAS: sėkmė ir džiaugsmas“ baigiamasis renginys“ (apie rajono moksleivių dalyvavimą respublikiniame skaitymo skatinimo konkurse, parengė L. Strakšienė, „Švenčionių kraštas“), „Projektas „E.paslaugos – patogų, saugų, paprastą“ skatina neatsilikti nuo gyvenimo“ (apie gyventojų skaitmeninio raštingumo mokymą, parengė L. Untanienė, „Švenčionių kraštas“), „Skaitymas – tai žmogaus skatinimas mąstyti, tobulėti, įsitraukti į kūrybos procesą“ (apie šiuolaikiškos bibliotekos kūrimą ir bibliotekos daugiavfunkcinį vaidmenį, parengė D. Storukienė, „Švenčionių kraštas“), „Švenčionėlių miesto bibliotekoje – unikali paroda „Labanoro bažnyčia vakar ir šiandien“ (apie A. Jakšto fotodarbų parodą, parengė S. Busilienė, „Švenčionių kraštas“).

Korespondentų straipsniuose buvo aprašytos bibliotekų pasiekimai, naujoves, įdomiausi renginiai, paminėtini straipsniai:

„Baigiantis Tarmių metams – popietė „Brunginkim kalbų gimtųjų in lūpas motinų indėtų“, „Tarmėse – tikroji kalbos gyvastis“, „Tarmė yra tautos gyvybė“, „Aukštaičių tarmė gyva ir vaikučių lūpose“ (apie renginius, skirtus Tarmių metams), „Širdyse – šviesos lašeliai“ (apie adventinį renginį Pašaminės kaimo bibliotekoje), „VŠĮ „Socialinis veiksmas“ projekto „Pagauk savanorystę“ užsiėmimas Švenčionių savivaldybės viešojoje bibliotekoje“, „Žuvę, bet nepralaimėję“ (apie projekto, skirto S. Dariaus ir S. Girėno skrydžio per Atlantą 80-mečiui, renginius), „Jaudinantis prisilietimas prie M. K. Sarbievijaus poezijos“ (apie literatūrinę kompoziciją, atliekamą G. Arbačiausko ir A. Arbačiauskienės), „Jonas Vaiškūnas: „Kai dar nebuvo policijos, Dievas prižiūrėjo tvarką“ (apie kraštiečio etnokosmologo knygos pristatymą), „Poetų V. Kazielos ir A. Cimbolaičio kūrybos popietė Pašaminėje“, „Klasikinės fotografijos žavesys“ (apie dusetiško Genadijaus Kovaliovo fotodarbų parodą Švenčionėlių bibliotekoje). Šie straipsniai buvo publikuoti rajono laikraštyje „Švenčionių kraštas“.

(Lentelė 11) **Straipsniai**

	Iš viso straipsnių	Bibliotekų darbuotojų straipsniai				Ne bibliotekų darbuotojų straipsniai			
		Iš viso	Respubl. spaudoje	Vietinėje spaudoje	Internetiniuose šaltiniuose	Iš viso	Respubl. spaudoje	Vietinėje spaudoje	Internet. šaltiniuose
SVB	118	100	-	7	93	18	-	18	
VB	45	37	-	5	32	8	-	8	
MF	38	31	-	1	30	7	-	7	
KF	35	32	-	1	31	3	-	3	

IV. INFORMACINĖ IR KRAŠTOTYROS VEIKLA

1. LIBIS PĮ diegimas

Diegimo eiga SVB ir problemos

Švenčionių rajono savivaldybės Viešojoje bibliotekoje yra naudojama Skaitytojų aptarnavimo posistemė. Diegiant Skaitytojų aptarnavimo posistemę Švenčionėlių miesto bibliotekoje-filiale pilnumoje atliktas fondų rekatalogavimas ir kiti parengiamieji darbai. Pabradės miesto bibliotekoje-filiale 2013m. buvo vykdomas fondų rekatalogavimas.

Kaimo filialuose fondų rekatalogavimą įvykdė Miežionėlių kaimo biblioteka-filialas. Toliau tęsė fondų rekatalogavimo darbus Svirkų, Sarių, Reškutėnų. Kituose kaimo bibliotekose-filialuose dirbama su fondų atranka pasirengiant rekataloguoti fondus.

Bibliografinių įrašų skaičius el. kataloge – 45304.

2. Informacinis fondas: dydis, komplektavimo tematika ir problemos

SVB – 5828 fiz.vnt.

VB- 1997 fiz.vnt.

MF – 1671 fiz.vnt.

KF – 2160 fiz.vnt.

Vidutinis informacinio fondo dydis: MF – 835 fiz.vnt., KF – 120 fiz.vnt.

Informacinis fondas pasipildė 16 naujų leidinių. 2013m. rajono bibliotekoms komplektuota populiarios enciklopedijos-„Lietuvos sporto enciklopedija“ t.1, t.2, „Visuotinė lietuvių enciklopedija“ t. 22, t.23, žodynai-„Lietuvių vietovardžių žodynas“ t.1, „Dabartinės lietuvių kalbos žodynas“, kiti leidiniai-„Lietuvos istorija“, V.Drėma „Dingęs Vilnius“, „Neįgaliųjų teisių konvencija“, „Knygos lietuvių kalba, 1918 – 1940“ t.2.

Populiarūs informaciniai leidiniai ataskaitiniais metais buvo komplektuojami Viešajai bibliotekai, Pabradės ir Švenčionėlių miestų bibliotekoms. Pastaraisiais metais kaimo filialams informacinių leidinių nėra galimybių komplektuoti dėl didelių leidinių kainos, todėl filialams nauji žinynai, žodynai, enciklopedijos komplektuojami gaunant paramą informaciniais leidiniais iš leidyklų ir juridinių asmenų.

3. Katalogų ir kartotekų sistema

Ataskaitiniais metais savivaldybės Viešojoje bibliotekoje buvo naudojamas abėcėlinis katalogas, kraštotyros, citatų kartotekos.

Taikant ir naudojant naujas technologijas bibliotekų paslaugoms vartotojai dažniausiai naudojami elektroniniu bibliotekos katalogu (LIBIS sistema).

Viešojoje bibliotekų yra abėcėlinis katalogas, kraštotyros, citatų kartotekos. Diegiant naujas technologijas vartotojai dažniausiai naudojami elektroniniu bibliotekos katalogu (LIBIS sistema).

Miesto ir kaimo filialuose yra abėcėlinis katalogas, 2013m. šis katalogas nepildomas, nes yra galimybė naudotis elektroniniu bibliotekos katalogu (LIBIS sistema). Visose bibliotekose yra kraštotyros kartotekos, papildytos naujais aprašais iš įvairių šaltinių. Per metus parengta kraštotyros analizinių aprašų SVB-442.

4. Bibliografinis ir informacinis vartotojų aprūpinimas

Gauta užklausų:

SVB – 3894;

VB – 1347;

MF – 1692;

KF – 855.

Užklausų gautų elektroniniais kanalais skaičius:

SVB – 28;

VB – 28;

MF – negauta;

KF – 1.

Atsakytų užklausų:

SVB – 3872;

VB – 1345;

MF – 1692;

KF – 835.

Pagrindinės bibliotekų vartotojus dominančios temos buvo ekologija, Lietuvos ir krašto istorija, geografija, šalies įstatymai, Europos sąjungos politika ir ekonomika, aplinkos apsauga ir kt.

5. Internetas

Bibliotekų, turinčių prieigą prie interneto, skaičius ataskaitiniais metais sumažėjo nuo 2013m. lapkričio 1d. likvidavus Zadvarninkų kaimo biblioteka-filialą (Švenčionių rajono savivaldybės tarybos 2013m. rugpjūčio 21d. sprendimas Nr.T-158 „Dėl Švenčionių rajono savivaldybės Viešosios bibliotekos Zadvarninkų kaimo bibliotekos-filialo likvidavimo“.

Bendras bibliotekų turinčių viešą interneto prieigą skaičius rajone yra -21, gyventojai turi galimybę naudotis internetu mieste ir kaimo vietovėse.

Interneto vartotojų skaičius: SVB – 2239; VB – 533; MF- 889; KF – 817.

Per metus bibliotekose pasinaudoti vieša interneto prieiga apsilankė - SVB – 29217 lankytojai; VB -10784 lankytojai; miestų filialuose-9122 lankytojai; kaimų filialuose-9311 lankytojai.

Kaimo bibliotekose-filialuose interneto skaityklų nėra, Pabradės ir Švenčionėlių miestų filialai ir savivaldybės Viešoji biblioteka turi atskiras interneto skaityklas, bendras darbo vietų skaičius-23.

Ataskaitiniais metais viešos interneto prieigos taškai veikė panaudojant savivaldybės biudžeto lėšas ir projekto „Bibliotekos pažangai“ skirtą kompiuterinę įrangą. Interneto paslauga bibliotekose nemokama, taip pat gyventojai pagal poreikius gali dalyvauti mokymuose naudotis el.paslaugomis.

6. Elektroninės paslaugos

Seansų skaičius – 3493,

Seansų trukmė – 2507 val. 24 min.,

Nepavykusių seansų skaičius(neigiamų atsakymų/procentas – nebuvo,

Atsisiųstųjų dokumentų (turinių) skaičius (per seansą) – 26,

Atsisiųstųjų įrašų skaičius – 2795,

Virtualių apsilankymų skaičius – 19946,

Paieškų skaičius – 15285,

Interneto seansų skaičius – 3493.

7. Kraštotyros veikla

Kraštotyros spaudinių fondas kasmet pasipildo naujais leidiniais. Viešoji biblioteka ir filialai 2013m. išigijo 70 leidinių kuriuose rašoma apie mūsų krašto vietas, tradicijas, žmones ir kt. Paminėtini: „Gėlės Nepriklausomybės vainikui“, Dundulienė P. „Senieji lietuvių šeimos papročiai“, „Gyvybės medis lietuvių mene ir tautosakoje“, Karmonas A. „Lietuvos pakraštys“, „Kryžių saktė: Švenčionių rajono kryžių katalogas“, Pivoriūnas A. „Kas širdžiai brangu“, „Rytų aukštaičiai vilniškiai“, Semaškaitė I. „Atgimę dvarai“, Urbanavičienė J. „Svirklų šnektos fonologinė sistema“, Vaiškūnas J. „Skaitant dangaus ženklus“.

Parengti nauji aplankai kraštotyros tema Viešojoje bibliotekoje: „Kovotojas už lietuviybę Švenčionių krašte“ (kraštiečiui J. Skruodžiui), „Iš pelenų lyg feniksas atgimusi“ (apie Labanoro bažnyčią), „1863 metų sukilimas Švenčionių krašte“, „Verslas mūsų rajone“.

Kaimo filialuose parengti ir pildomi nauja kraštotyros medžiaga aplankai „Strūnaitis spaudoje“ (Strūnaičio k.fil.), „Giedrius Kazimierėno tapybinės vizijos“, „Apie mus rašo“ (Stanislavovo k.fil.), „Pabradė laiko vingiuose“ (Pabradės m.fil.), „Švenčionėliai“, „Žodis kunigui Broniui Laurinavičiui“ (Švenčionėlių m.fil.)

Parengtos spaudinių parodos: „Jų gyvenimas nušviestas knygos šviesa“ (apie rajono knygnešius ir doraktorius), „Labanoro krašto dukra“ (profesorei, politikei, Kovo 11- osios Akto signatarei K.-D.Prunskienei-70m.), „Ateini, praeini, nueini...“ (poetui P. Panavui – 80m.), „Dviejų mūzų palytėtas“ (fotomenininkui A. Jakštui – 60m.), „Ilgauk jėgų iš savo praeities“ (istorijos tematika), „Garbingi istorijos puslapiai“ (1863 metų sukilimui). Šiomis savivaldybės Viešosios bibliotekos parodomis turėjo galimybę pasinaudoti ir kaimo filialai.

Ataskaitiniais metais buvo vykdomi internetinio portalo „Vilnijos vartai“ kūrimo darbai. Parengta ir pateikta medžiaga apie Mėžionėlių vietovę (Mėžionėlių k.fil.), Milkūnų, Kackonių, Gailiušių, Karalkų kaimų aprašymai (Svirkų k.fil.), Milkuškų vietovę (Milkuškų k.fil.).

Vilniaus apskrities A.Mickevičiaus viešojoje bibliotekoje vyko mokymai „Elektroninės informacijos išteklių: Vilniaus apskrities viešųjų bibliotekų kraštotyros informacijos sklaida svetainėje „Vilnijos vartai“ (dalyvavo savivaldybės Viešosios bibliotekos specialistė I.Kochančikienė). „Vilnijos vartai“.

Miestų ir kaimų bibliotekose komplektuojami kraštotyros literatūros fondai, atsakoma į vartotojų užklausas šia tema, renkama medžiaga bibliotekų metraščiams, kraštiečiams, svarbioms visuomenės gyvenimo datoms paminėti ir pan. Pastaraisiais metais bibliotekose pradėtos rašyti bendruomenių (Svirkų k.fil.), vaikų pomėgių klubų (Švenčionėlių, Pabradės m.fil.) metraščiai.

2013m. pažymint Tarmių metus bibliotekose organizuoti renginiai kuriuose panaudota daug kraštotyros medžiagos apie Švenčionių krašto tarmes, papročius tradicijas ir kt. Spaudinių ir kraštotyros darbų paroda „Apie mūsų kraštą“, „Ramus Advento skambesys“, edukacinė popietė su tautodailininkėmis „Dienelės trumpyn, darbelių daugyn“, rankdarbių paroda „Tas raštų margumas“, popietė „Ak, koks gražus Velykų rytas, žole margi margučiai ritas“, etnopamokėlė „Margučių marginimas“, edukacinė valandėlė „Advento vainikas – Ramybė, Meilė, Tikėjimas, Viltis“ vyko Strūnaičio kaimo filiale. Tokie renginiai organizuoti Reškutėnų, Svirkų, Pašaminės, Stanislavavo kaimo filialuose.

Kuriant Nacionalinės bibliografijos duomenų bazę (NBDB) Viešojoje bibliotekoje įtraukta 442 analiziniai aprašai kraštotyros temomis iš spaudos leidinių.

Miestų ir kaimų bibliotekose vartotojams teikiama informacija kraštotyros klausimais, atsakant į užklausas panaudojami teminiai aplankai, spaudinių fondai, kraštotyros darbai ir kt. sukaupta medžiaga. Viešosios bibliotekos svetainėje www.svencioniuvb.lt ir portale www.vilnijos.vartai.lt pateikiama kraštotyros apie Švenčionių kraštą ir kita informacija šia tema.

(Lentelė 12) Kraštotyros veikla

	Kraštotyros fondas (fiz.vnt.)	Kraštotyros įrašų skaičius		Kraštotyros darbų skaičius	
		Iš viso	Parengta 2013m.	Iš viso	Parengta 2013m.
SVB	2793	25781	442	198	24
VB	581	9848	223	53	3
MF	836	4413	77	29	4
KF	1376	11520	142	116	17

V. METODINĖ VEIKLA

2013 metais pagrindiniai metodinės veiklos uždaviniai buvo skirti bibliotekų veiklai skatinant visuomenės skaitymą, informacijos ir bibliotekų paslaugų sklaidai, darbuotojų kvalifikacijos kėlimui, projektinei veiklai.

Teikiant metodinę pagalbą filialams Viešosios bibliotekos specialistai surengė 15 išvykų į miestų ir kaimų filialus veiklos klausimais ir kontrolei. Išvykose į filialus dalyvavo savivaldybės viešosios bibliotekos administracijos darbuotojai, metodininkė, Spaudinių komplektavimo ir tvarkymo, Skaitytojų aptarnavimo ir bibliografinio-informacinio skyriaus specialistai.

Miesto ir kaimo filialų bibliotekininkų kvalifikacijai kelti ir organizaciniams klausimams spręsti per metus organizuota 2 gamybiniai pasitarimai ir 1 seminaras.

Miesto ir kaimo filialų bibliotekininkai nuolat kėlė kvalifikaciją dalyvaudami seminaruose, nuotoliniuose mokymuose ir savišvietos būdu. Vilniaus apskrities A.Mickevičiaus viešojoje bibliotekoje bibliotekų specialistai dalyvavo seminaruose, pasitarimuose, mokymuose-

pasitarimai “Vilniaus krašto bibliotekų asociacijos steigimas“(dalyvavo V.Bruvinskienė), Viešųjų bibliotekų dokumentų komplektavimo ir tvarkymo specialistų pasitarimas (dalyvavo D.Storukienė), seminarai “Informacijos ir bibliotekų paslaugos“, „Informacijos tvarkybos ir ieškos pagrindai“ (dalyvavo R.Strakšienė), mokymai „Elektroninės informacijos išteklių: Vilniaus apskrities viešųjų bibliotekų kraštotyros informacijos sklaida svetainėje “Vilnijos vartai“ (dalyvavo I.Kochančikienė), „Žiniatinklis 2.0 bibliotekininkams“ (dalyvavo F.Bičkuvienė), „Klientų konsultavimas teikiant pirminę konsultaciją asmens duomenų apsaugos klausimais“ (dalyvavo J.Andraikėnienė).

Seimo Švietimo, mokslo ir kultūros komiteto narė Orinta Leiputė ir Žmogaus teisių komiteto narė Rimantė Šalaševičiūtė organizavo konferenciją “Lietuvos kultūros politika: išvalgos ir lūkesčiai“(dalyvavo L.Vilčiauskienė). Lietuvos Respublikos Seime vyko oficialus Lietuvos pirmininkavimo Europos Tarybos renginys- tarptautinė konferencija „Bibliotekos – socialiniams pokyčiams 2013:Baltijos regiono šalių patirtis“ (dalyvavo L.Vilčiauskienė). Švenčionių rajono savivaldybės administracijos Kultūros skyrius organizavo kultūros darbuotojų konferenciją „Kultūros projektų perspektyvos“. Konferencija Tarmių metams „Tarp kalbos lobių – gimtoji tarmė“ vyko Ignalinos rajono savivaldybės viešojoje bibliotekoje, dalyvavo Viešosios bibliotekos specialistai – L.Vilčiauskienė, V.Bruvinskienė, L.Tiukša, I.Kochančikienė.

Mentorių mokymuose Anykščių savivaldybės viešojoje bibliotekoje pagal valstybės projektą „Neformaliojo švietimo paslaugų plėtra per savanoriškos veiklos stiprinimą bibliotekose: “Bibliotekos jaunimui“ dalyvavo Vaikų literatūros skyriaus vedėja L.Strakšienė.

Savivaldybės viešojoje bibliotekoje pagal Kultūros ministerijos dalinai finansuojamą bibliotekų plėtros projektą „E. paslaugos – patogų, saugų, paprastą“ rugsėjo-spalio mėn. mokymai el.paslaugų srityje vyko Viešosios bibliotekos, miestų ir kaimo filialų darbuotojams.

2013m. SVB kėlusią kvalifikaciją specialistų skaičius- 24.

Kasmet bibliotekose vyksta tradicinė skaitymo skatinimo akcija vaikams „Vasaros skaitymai- 2013“. Aktyviausi čia buvo Vaikų literatūros skyriaus, Pabradės, Švenčionėlių miestų skaitytojai, taip pat Reškutėnų, Svirkių, Stanislavavo mažieji knygų mylėtojai.

„Metų knygos rinkimai“ organizuoti kelioms vartotojų grupėms. Už kūrybinius sumanymus ir populiarių knygų reklamą Lietuvos nacionalinė biblioteka paskatino dovanomis (knygomis) Svirkių, Prienų kaimo filialų mažuosius skaitytojus.

Ataskaitiniais metais organizuotas Tarptautinės LIONS klubų asociacijos ir Lietuvos bibliotekininkų draugijos bendras projektas „Skaitymas: sėkmė ir džiaugsmas. Skaitymo konkursas bei šventės vaikams ir jaunimui Lietuvos bibliotekose“. Aktyviausi konkurse dalyvavę vaikai vyko į baigiamąjį renginį Panevėžio apskrities viešojoje bibliotekoje.

Teikiant paraiškas Kultūros ministerijos skelbiamuose konkursuose pateikta paraiškų daliniam finansavimui gauti. 2013m. savivaldybės Viešojoje bibliotekoje įgyvendintas bibliotekų plėtros projektas „E.paslaugos-saugu, patogų, patikima“, dalinai finansavo Kultūros ministerijos Kultūros rėmimo fondas, gauta lėšų suma-10000Lt. Švenčionėlių miesto biblioteka-filialas vykdė S.Dariaus ir S.Girėno **skrydžio per Atlantą 80-mečiui** literatūros sklaidos edukacinį projektą moksleiviams „Žuvę bet nepralaimėję“(dalinai finansavo Kultūros ministerijos Kultūros rėmimo fondas, skirta lėšų 2500Lt). Lietuvos kultūros fodiui pateikta 11 paraiškų dėl projektų finansavimo 2014 metais.

2013m. pradėjo veiklą Vilniaus regiono bibliotekų taryba, veikloje numatyta koordinuoti bendrus projektines, metodines ir vadybinės veiklos planavimo klausimus.

Rajono laikraštyje „Švenčionių kraštas“ 2013 metais buvo publikuota bibliotekų specialistų, laikraščių korespondentų straipsniai -118 publikacijų apie bibliotekų veiklą-vietinėje spaudoje, internetiniuose šaltiniuose. Savivaldybės Viešosios bibliotekos specialistai parengė- 100 publikacijų vietinėje spaudoje ir internetiniuose šaltiniuose, “Švenčionių kraštas” redakcijos korespondentai-18 straipsnių rajono laikraštyje.

Savivaldybės Viešosios bibliotekos interneto svetainė www.svencioniuvb.lt aplankyta 19625 kartus per metus.

VI. MOKSLINIO TYRIMO DARBAS

Ataskaitiniais metais Lietuvos nacionalinė M.Mažvydo biblioteka kartu su savivaldybės Viešąja biblioteka atliko koordinuotus tyrimus, susijusius su bibliotekų veikla „BIX (Bibliotheksindex) metodikos tinkamumas vertinant Lietuvos viešųjų bibliotekų veiklą“. Tai tyrimas siekiant sudaryti galimybę bibliotekoms įvertinti stipriąsias ir silpnąsias puses bei numatyti veiklos gerinimo priemones, skatinti bibliotekų, steigėjų ir rėmėjų bendradarbiavimą. Vertinimui panaudota 18 statistinių rodiklių savivaldybės Viešojoje bibliotekoje (darbuotojų, etatų skaičius, specialistų mokymų valandas, bibliotekos prieinamumo laiką vartotojams).

Dar buvo atliktas Lietuvos nacionalinės M.Mažvydo bibliotekos tyrimas- „Licencijuojamų duomenų bazių panauda Lietuvos Viešosiose bibliotekose“. Savivaldybės Viešojoje bibliotekoje ir Švenčionėlių miesto filialo vartotojai turėjo prieigą naudotis duomenų bazėmis Infoplex, EBSCO, Oxford. Tyrimų rezultatai parodė, kad dažniausiai vartotojai naudojami Infoplex duomenų bazė.

VII. PERSONALAS

1. Darbuotojų skaičius:

SVB - 51, VB – 25, MF -9, KF -17.

Iš jų profesionalių bibliotekininkų:

SVB - 41, VB – 16, MF -8, KF -17.

profesionalių bibliotekininkų, dirbančių nevisą darbo dieną:

SVB - 9, VB - nėra, MF -1, KF -8.

2. Profesionalių bibliotekininkų išsilavinimas: SVB, VB, MF, KF (proc. ir skaičiais)

Aukštasis- SVB 13 (32%), VB-7 (44%), MF-5 (62%), KF-1 (6%).

Aukštesnysis - SVB -21 (51%), VB-9 (56%), MF-3 (37%), KF-9 (53%)

Kitas SVB -7 (17%), VB-nėra, MF- nėra, KF-8 (41%).

3. **Darbuotojų kaitos problemos.** Ataskaitiniais metais SVB dėl 3 darbuotojų atleidimo keitėsi darbuotojai –Adutiškio kaimo, Pabradės miesto bibliotekose-filialuose ir savivaldybės Viešojoje bibliotekoje.

4. Darbuotojų kėlusią kvalifikaciją už bibliotekos ribų skaičius per metus – 24.

5. Darbuotojų veiklos efektyvumo rodikliai:

Vartotojų ir lankytojų skaičius tenkantis 1 bibliotekininkui

Vartotojų tenka 1-am bibliotekininkui: SVB - 232, VB - 107, MF - 574, KF – 190.

Lankytojų tenka 1-am bibliotekininkui: VB - 2779, VB - 2122, MF - 5207, KF – 2253.

Išduotis (fiz.vnt.) 1 darbuotojui: SVB – 5372 fiz.vnt., VB – 2581 fiz.vnt., MF – 13850 fiz.vnt, KF – 4009 fiz.vnt.

VIII. MATERIALINĖ BAZĖ

1. **Patalpų būklė**

Avarinės patalpos. Tokiose patalpose esančių bibliotekų ataskaitiniais metais nebuvo.

Remontuotinos patalpos. Daugelyje kaimo filialų reikalinga remontuoti patalpas ir krosnis, atnaujinti stogų dangą- paminėtini filialai -Bačkininkai, Strūnaitis, Stanislavavas, Jakeliai.

Taip pat reikalingas kapitalinis patalpų remontas Pabradės miesto filiale.

2013m. parengtas projektas patalpų pertvarkymui ir renovavimui –Milkuškų kaimo bibliotekoje. Šventos kaimo filialas laikinai perkeltas į kitas patalpas dėl planuojamų pastatų renovacijos darbų 2014m. Vidutinės kaimo filialas taip pat laikinai perkeltas į kitas patalpas dėl pradėtų ir užbaigtų pastato renovacijos darbų 2013m.

Per metus atlikta remontų. 2013m. esminiai pokyčiai gerinant bibliotekų materialinę bazę vyko Adučiškio kaimo filiale. Adučiškio kaimo seniūnija ir Vietos veiklos grupė vykdė projektą „Adučiškio miestelyje buvusio vaikų lopšelio-darželio pertvarkymas ir pritaikymas bendruomenės poreikiams“ (finansavimo šaltinis-ES ir Lietuvos respublikos bendrojo finansavimo lėšos pagal Lietuvos kaimo plėtros 2007-2013 programos priemonę „Kaimo plėtra ir atnaujinimas). Čia buvo vykdomi pastato renovacijos, infostruktūros atnaujinimo ir pritaikymo bendruomenės poreikiams darbai. Nuo 2013m. liepos mėn. Adučiškio kaimo filialas atvėrė duris lankytojams atnaujintame pastate. Vidutinės kaimo filialo pastate pradėtas kapitalinis remontas įkuriant daugiafunkcinį centrą (finansavimo šaltinis-ES ir Lietuvos respublikos bendrojo finansavimo lėšos pagal Lietuvos kaimo plėtros 2007-2013 programos priemonę „Kaimo plėtra ir atnaujinimas).

Visos bibliotekos rajone yra šildomos, 89% kaimo bibliotekų yra telefonizuotos, kiekviena biblioteka mieste ir kaime turi viešą interneto prieigą.

Savivaldybės Viešojo bibliotekas ataskaitiniais metais atnaujino 2 kompiuterius Vaikų literatūros skyriuje, pagal Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos projektą „Bibliotekų kompiuterizavimas 2013 metams“.

(Lentelė 13) Patalpų būklė

	Avarinės patalpos	Remontuotinos patalpos	Per metus atlikta remontų
SVB	nėra	7	2
VB	nėra	1	-
MF	nėra	1	-
KF	nėra	5	2

2. Kompiuterių ir dauginimo priemonių skaičius

Kompiuterių skaičius: SVB – 111, VB – 37, MF – 18, KF – 56.

Dauginimo priemonių skaičius: SVB-23, VB-2, MF-4, KF-17.

3. Bendras bibliotekų patalpų plotas kv.m. – 2473 kv.m.

4. Iš jų: naudingas plotas bibliotekos funkcijoms atlikti - 1981 kv.m.

5. Lentynų apskaita

Viso fondo lentynų metrų skaičius -4667 m.

Atviro fondo lentynų metrų skaičius- 4404 m.

(lentelė 14) Kompiuterinės ir dauginimo priemonės

	Kompiuterių skaičius	Kompiuterių naudojimas		Dauginimo aparatai vartotojams
		Skirta vartotojams	Skirta darbuotojams	
SVB	111	67	44	23
VB	37	16	21	2
MF	18	12	6	4
KF	56	39	17	17

IX. FINANSAVIMAS

1. Paprastosios išlaidos

- Darbo užmokesčiui 589,7 Lt,
- Dokumentams įsigyti 84,7 Lt,
- Knygoms 61,2 Lt,
- Periodikai 23,5 Lt,

- Kitiems dokumentams- nebuvo,
- Statyboms pastatams – nebuvo,
- Automatizacijai 4,0 Lt,
- Kitos išlaidos 263,0 Lt.

2. Pajamos ir finansavimas

- Biudžeto lėšos – 941,7 Lt
  - Iš LR kultūros ministerijos – 61,2 Lt
  - Iš savivaldybės: iš viso - 880,5 Lt, knygoms - nebuvo, periodikai – 23,5 Lt.
- Gautos pajamos už mokamas paslaugas – 2,1 Lt
- Fizinųjų ir juridinių asmenų parama – 11,1 Lt
- Programų, projektų lėšos – 12,5 Lt

X. IŠVADOS

1. Pasiekimai

2013 metais rajono bibliotekose pažymėti aktualiausi metų įvykiai ir datos-Sveikatos metai, Europos piliečių metai, Tarnių metai, 1863 metų sukilimo metai, S.Dariaus ir S.Girėno metai.

Savivaldybės Viešoji biblioteka ataskaitiniais metais įgyvendino projektą „E.paslaugos-saugu, patogų, patikima“, dalinai finansavo Kultūros ministerijos Kultūros rėmimo fondas, gauta lėšų suma-10000Lt. 2013m. pažymint S.Dariaus ir S.Girėno skrydžio per Atlantą 80-mečių Švenčionėlių miesto bibliotekoje-filiale įgyvendintas projektas „Žuvę bet nepralaimėję“(dalinai finansavo Kultūros ministerijos Kultūros rėmimo fondas, 2500 Lt). Organizuotas moksleivių rašinių konkursas „S. Dariaus ir S. Girėno skrydžio reikšmė Lietuvai" ir kiti renginiai.

Rajono bibliotekų spaudinių fondų atnaujinimui ataskaitiniais metais gauta valstybės lėšų- 60tūkst., naujų knygų tiekėjai UAB „Patogu pirkti“ ir UAB „Alma littera sprendimai“. Periodinės spaudos leidiniais bibliotekos aprūpintos panaudojant savivaldybės biudžeto lėšas, gauta 23500Lt. Gaunama parama- Spaudos, radijo ir televizijos rėmimo fondas teikė populiarius šalies dienraščius, žurnalus kaimo ir miesto bibliotekų skaitytojams. Taip pat buvo gaunama parama knygomis iš Kultūros ministerijos, „Šviesa“, „Vaga“, Tyto alba“, „Patogu pirkti“, „Alma littera sprendimai“ ir kitų leidyklų.

Interneto ryšį turi visos bibliotekos, atsiranda galimybė priartinti vartotojus prie elektroninių paslaugų, ypatingai vyresnio amžiaus gyventojus. Pradėjo veikti Adučiškio kaimo biblioteka-filialas baigus vykdyti bendrą Adučiškio seniūnijos ir Vietos veiklos grupės vykdomą projektą „Adučiškio miestelyje buvusio vaikų lopšelio-darželio pertvarkymas ir pritaikymas bendruomenės poreikiams“ (finansavimo šaltinis-Europos Sąjungos ir Lietuvos respublikos bendrojo finansavimo lėšos pagal Lietuvos kaimo plėtros 2007-2013 programos priemonę „Kaimo plėtra ir atnaujinimas). Į kitas patalpas laikinai perkeltos Vidutinės ir Šventos kaimo bibliotekos-filialai dėl pradėtos pastatų renovacijos darbų.

Nuolat atnaujinama Viešosios bibliotekos interneto svetainė www.svencioniuvb.lt, per metus vartotojai svetainę aplankė 19625 kartus. Čia kaupiama ir atnaujinama informacija apie renginius, akcijas, bibliotekų paslaugas ir pan.

Savivaldybės Viešojoje bibliotekoje vartotojams aptarnauti veikia LIBIS vartotojų aptarnavimo posistemė, patogų naudotis veikiančiu Dokumentų gražinimo įrenginiu (DGI).

Ataskaitiniais metais 58% savivaldybės Viešosios bibliotekos specialistų dirbančių miestuose ir kaimo vietovėse kėlė kvalifikaciją seminaruose, mokymuose, konferencijose, nuotoliniu būdu ir kt.

2. Trūkumai

Bibliotekose teikiamos paslaugos yra reikalingos ir svarbios šiandieninei visuomenei. Tačiau analizuojant ataskaitinių metų statistinius rodiklius matoma, kad vartotojų bibliotekose skaičius kasmet mažėja. Dalis visuomenės yra vyresnio amžiaus, jaunimas dirba didmiesčiuose arba emigruoja į užsienio šalis.

3. Problemos

Siekiant pagerinti bibliotekų įvaizdį svarbu atnaujinti daugelį pastatų kuriuose veikia bibliotekose, įrengti geresnes šildymo, apšvietimo sistemas, atnaujinti baldus, įrengti poilsio zonas bibliotekų erdvėse.

Direktorė

Leonarda Vilčiauskienė

Ataskaitą parengė:

Violeta Bruvinskienė,
Švenčionių raj. savivaldybės
Viešosios bibliotekos direktorės pavaduotoja,
Tel.nr. 8(387)5-21-17, el.p.metodinis@svencioniuvb.lt